

FADD

Foreningen af **DØGN- OG DAGTILBUD**
for udsatte børn og unge

Til
Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. e-mail til: johs@sm.dk
cc: p-boern@sm.dk

2. januar 2019

Vedr: Høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge

FADD (Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge) har som repræsentant for blandt andre de sikrede og de delvist lukkede institutioner fra Børne- og Socialministeriet modtaget indbydelse - og sender hermed kommentarer og spørgsmål - til: Høring over bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge.

INDLEDNING

FADD har fra starten af denne proces, der indledtes med regeringens ungdomskriminalitetsreform, anerkendt lovpakkens formål om, at børn og unge skal bringes ud af kriminalitet og tilbage i fællesskabet.

Til gengæld har vi som fagfolk, der konkret arbejder med de udsatte børn og unge, været – og er fortsat - bekymrede over det værdiskred, og de uklarheder som reformen – herunder flere af de øgede magtbeføjelser - ser ud til at repræsentere: En hård retorik med straffelignende sanktioner, mere overvågning, økonomiske konsekvenser, mere politi, ensliggørelse og detaljeinvolvering fra ministerier.

Som vi skrev i vores høringssvar vedr. den lovgivningsmæssige udmøntning af regeringens udspil, *"Alle handlinger har konsekvenser fra oktober 2018: Disse elementer indebærer en risiko for, at denne gruppe af børn vil påtage sig en identitet som kriminelle, som de kan få svært ved at slippe igen.*

Rigtig mange børn og unge i de sikrede miljøer er karakteriseret ved manglende evne til at konsekvensberegne egne handlinger, lav IQ, diagnoser og adfærds- og opmærksomhedsforstyrrelser – ofte sammen med en opvækst i familier med sygdom, misbrug, vold og kriminalitet.

En af forudsætningerne for, at man opnår den ønskede effekt, er således, at målgruppen (børn og familier) skal have mulighed for at kunne forstå og respektere (ikke nødvendigvis acceptere) formål og metoder og have kulturelle pejlemærker for ikke-oppositionel adfærd.

Vi skrev ligeledes:

Når dette er sagt har vi en sikkerheds- og omsorgsmæssig udfordring med en mindre gruppe af børn på i særlig grad de åbne afdelinger, der ligger i tilknytning til de sikrede institutioner og på de delvist lukkede døgninstitutioner.

Vi vil benytte lejligheden til at fremhæve:

Der er fravær (i reformen) af en nødvendig revitalisering af indsatsstrappen (flere og mere flytbare trin og kortere afstand mellem trinnene) ny finansieringsmodel (statslig indblanding og/eller flere samskabelsesprojekter mellem kommunerne) bedre udnyttelse af gældende regler for at effektuere og konstituere individuelt målrettede løsninger, fokus på vigtigheden af at lette udsatte børn og unges adgang til uddannelsessystemet og til arbejdsmarkedet, bedre koordinering, samt familiers og ressourcepersoners inddragelse i arbejdet. Det er et fravær, der i høj grad undrer os.

Helt grundlæggende ærgrer vi os over, at en beslutning i ungdomskriminalitetsnævnet kan overrule et forløb, der er igangsat af en myndighedskommune i samarbejde med en udbyder af en relevant og kompetent indsats.

OVERORDNEDE BEMÆRKNINGER

1. Der bør være forskellig lovgivning for hhv de sikrede, de delvist sikrede og de åbne afdelinger på de sikrede institutioner. Efter vores opfattelse er der på de sikrede institutioner ikke behov for yderligere magtbeføjelser, herunder døralarmer, som tvært imod vil virke kontraproduktivt ift. opgaven, da det vil skabe fængselslignende rammer. I forhold til de foreslåede øgede magtbeføjelser anerkender vi dog, at der på de delvist lukkede og på de åbne afdelinger i tilknytning til sikrede institutioner kan være brug for døralarmer til at skabe mest mulig sikkerhed og tryghed for de anbragte børn og unge. Det er vores opfattelse, at der er brug for nærmere drøftelser af i hvilke regier, under hvilke omstændigheder og med hvilke tilladelser disse magtbeføjelser skal kunne eksekveres.
2. TV overvågning af indendørsarealer er problematisk retsligt set og bør udelades – der er intet belæg for, at videoovervågning øger sikkerheden på institutionerne. Overvågning øger til gengæld institutionernes lighed med et fængsel.
3. Kropsvisiteringer skal fortsat være en politiopgave
4. Udarbejdelse af husordener skal være et lokalt anliggende, og ikke detaljestyret af ministerielle instrukser – vi minder om armslængdeprincippet
5. Der bør, samtidig med reformens iværksættelse – uanset hvilken konkret udformning den vil få – igangsættes forskning, der skal følge og evaluere om reformens formål står mål med dens resultater
6. Alle sanktioner skal henføres til forseelsen – herunder bør det ikke være muligt at trække børn i lommepege, hvis de ikke efterlever en husorden

7. Personalet på de lukkede og sikrede institutioner m.fl., får pligt til at anmelde vold og trusler. Vi mener, at et kompetent personale bør være i stand til at forstå situationen og vurdere, hvorvidt truslen er reel. Personalet bør derfor gives mulighed for at vurdere, hvorvidt – og hvem - det gavner med en politianmeldelse. Indførelsen af pligt til at anmelde virker ikke proportional, hvis ønsket er at forebygge vold og trusler.
8. Vi er glade for, at det nu bliver muligt, som de adspurgte børn ifm magtanvendelsesudvalgets arbejde for nogle år siden foreslog, at fjerne det barn, der forårsager uroen, fra fællesskabet.
9. I forhold til at give lederne på de åbne døgninstitutioner mulighed for at overføre børn og unge til en sikret institution ankerkender vi muligheden såfremt overførslen alene kan foretages på baggrund af farlighedskriteriet mhp skærmning og sikkerhed

SPØRGSMÅL & KOMMENTARER

Vi har følgende spørgsmål/kommentarer:

I forhold til afsnittene om husorden, så ligger de fleste punkter i forlængelse af nuværende praksis på de sikrede institutioner, og udgør derfor ikke en større ændring, bortset fra ensretningen og tvangen. Vi foretrækker som tidligere nævnt, at husordener fastlægges lokalt.

I forhold til § 17 stk. 4: Indebærer denne passus, at man ikke må foretage almindelig gennemgang af de ting, de unge medbringer ved ankomst på de sikrede institutioner? På de mindre institutioner kan man ikke garantere, at der altid er 2 kvinder og 2 mænd på job ud af 5.

Gælder det alene ift. kropsvisitation, giver det måske mere mening.

På de mindre institutioner vil man fx reelt ikke kunne overholde lovgivningen, hvis undersøgelse af den unges opholdsrum skal foretages af 2 af samme køn som den unge. Der står godt nok, at det kan ske undtagelsesvist, at en af andet køn deltager – men hvad betyder det – hvad skal der til for, at det er tilladt?

Under § 19 stk. 2 nr. 2: Det giver ingen mening at ensrette, så man SKAL anvende døralarm efter konflikt mellem unge, da de fysiske rammer er forskellige på de sikrede institutioner. Har unge været i en konflikt vil der altid være medarbejdere meget tæt på de unge. En alarm, som går i gang samtidig med, at vi tager imod de unge, hvis de går ud af døren, vil yderligere skabe arousal og øge risikoen for konflikt.

Under § 19 stk. 2 nr. 4: Det giver SLET ingen mening, at døralarmer skal anvendes ved risiko for rømning. Rømning kan ikke ske ad den vej på de sikrede institutioner, da de unge, hvis de kommer ad døren ud fra deres værelse, stadig ville havde adskillige døre og 2 hegn at forcere. Skulle de rømme, ville vinduerne være en mere direkte vej – og dem har vi alarmer på allerede, som altid er i effekt.

Rømning vil typisk kunne ske, når de unge er udenfor bohusene – fx på vej til undervisning eller i fritidstilbud – og aldrig gennem deres værelsesdøre.

Der bør kunne differentieres ift. fysiske rammer.

Det kan til gengæld give mening at anvende døralarmer på delvist lukkede pladser.

Vedr. videoovervågning:

Vi har tidligere i dette høringsbrev fremhævet, at de retslige aspekter er problematiske – og at der intet belæg er for, at videoovervågning kan øge sikkerheden på institutionerne.

Vi har følgende konkrete spørgsmål til foranstaltningen:

HVOR skal videoovervågningen opsættes? Video på fællesarealer; men er det alle fællesarealer, skal hver et hjørne være dækket af kameraet, og hvor mange skal der i givet fald til?

HVEM skal opsætte overvågningen – skal døralarmer fx kobles sammen med vores eksisterende systemer, så alt virker på samme tid. Skal det i udbud, skal vi tilknytte vores sikkerhedsekspert fra byggeriet osv.?

HVORNÅR skal det opsættes – det kan umuligt nås til 1. januar, når loven først vedtages slut december, og en række specialister skal ind over for, at det kan lykkes?

HVORDAN sikrer vi overholdelse af persondataforordningen ift. videoovervågning af medarbejdere og gæster/håndværkere i huset?

HVAD må videoovervågning bruges til ift. medarbejdere? – hvad SKAL det bruges til?

HVEM må betjene videoovervågningen i forlængelse af ovenstående? – hvordan sikrer man, at ingen uvedkommende har adgang til videomateriale?

Vedr skemamaterialet:

Vi mener, at evaluering og refleksion skal indgå i den obligatoriske del af materialet

I FADD stiller vi os gerne til rådighed for ministeriet, såfremt der ønskes yderligere erfaringsinddragelse og generel praksisinvolvering ifm implementering af ændringerne.

Med venlig hilsen

Søren Skjødt
Formand for FADD

Henrik Kastrup
Konsulent i FADD

20852560
info@fadd.dk
www.fadd.dk